

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, dnia 17 stycznia 2013 r.

PS-VI. 431.2.2012.HP

**Pan
Jarosław Zygmunt Dworzański
Marszałek Województwa Podlaskiego
Urząd Marszałkowski
Województwa Podlaskiego
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust.1 pkt 2, ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206), w związku z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) w dniu 30 listopada 2012 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego:

- 1) Helena Pańkowska, starszy inspektor wojewódzki - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2012 znak: PS-VI.431.2.2012.MO z dnia 21.11.2012 r., wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
 - 2) Magdalena Owsieniuk, inspektor - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 2/2012 znak: PS-VI.431.2.2012.MO z dnia 21.11.2012 r., wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
- przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego Białystok ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Realizacja postanowień sądowych o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby, o której mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) oraz wskazywanie lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii do oceny zastosowania przymusu bezpośredniego przez innego

lekarza, pielęgniarkę jednostki organizacyjnej pomocy społecznej lub kierującego akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych (art.18 ust.10 pkt 2 ww. ustawy) za okres od 1 stycznia 2011r. do 31 października 2012 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że przedmiotowe zadania realizowane są w Referacie Polityki Zdrowotnej Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

W kontrolowanym okresie, odnośnie realizacji postanowień sądowych o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby, o której mowa w art. 29 ust. 1 ww. ustawy do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło:

- w 2011 r. 11 postanowień sądowych, w tym:
 - siedem zostało zrealizowanych w terminie do jednego miesiąca,
 - jedno (Sygn. akt V RNs 1014/10 z dnia 9.02.2011 r.) zostało zrealizowane w dniu 5.05.2011r. z uwagi na wystąpienie problemów z realizacją (utrudniony kontakt z rodziną, nie wpuszczanie do domu),
 - dwa (Sygn. akt V RNs 146/11 z dnia 23.03.2011 r.; Sygn. akt IV RNs 500/10 z dn.14.02.2011) nie zostały realizowane z powodu przebywania osób, których dotyczyły, w szpitalu psychiatrycznym, o czym powiadamiała rodzina, bądź pracownik socjalny,
- w 2012 r. - do dnia kontroli 13 postanowień sądowych, w tym:
 - jedenaście zostało zrealizowanych w terminie do jednego miesiąca,
 - jedno (Sygn. akt. III.RNs.26/12 z dnia 8.02.2012 r.) nie zostało zrealizowane, ponieważ osoba, której dotyczyło, została umieszczona w szpitalu psychiatrycznym dnia 14.02.2012 r. (informację przekazała rodzina),
 - jedno (Sygn.akt IV RNs 481/11 z dnia 30.11.2011 r.) nie zostało realizowane z powodu przebywania osoby, której dotyczyło, w szpitalu psychiatrycznym od 19 lutego 2012 r., o czym poinformował pracownik socjalny.

Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego, realizując przedmiotowe zadanie, współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, występuje z wnioskiem o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego do ośrodków pomocy społecznej, odnośnie sytuacji rodzinnej osoby chorej psychicznie. Otrzymanie takich informacji pozwala na stwierdzenie, czy działania podjęte przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego odnośnie realizacji postanowienia sądu będą się odbywały przy współpracy rodziny, czy bez jej udziału.

W celu zapewnienia wykonania postanowień sądowych Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego zawierał stosowne porozumienia z dyrektorami Wojewódzkich

Stacji Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku, Łomży, Suwałkach w sprawie transportu chorych do wskazanego szpitala psychiatrycznego, na okres jednego roku. Po każdym zrealizowanym postanowieniu z właściwej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego przekazywana jest faktura do Urzędu Marszałkowskiego. Do dnia kontroli wydatkowano na realizację postanowień – w 2011 r. 3.538,67 zł., w 2012 r. do dnia kontroli 6.063,90 zł. Zadanie to jest finansowane z budżetu Wojewody Podlaskiego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą zrealizowano wszystkie postanowienia sądowe wymagające konieczności umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osoby o której mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, za wyjątkiem przypadków, gdy chorzy, których dotyczyły postanowienia sądu, przebywali w szpitalu psychiatrycznym.

Wykonywanie zadań w zakresie realizacji postanowień sądowych o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby, o której mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) ocenia się pozytywnie.

W celu zapewnienia dokonywania oceny zasadności stosowania przymusu bezpośredniego przez innego lekarza, pielęgniarkę jednostki organizacyjnej pomocy społecznej lub kierującego akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych, Marszałek Województwa Podlaskiego upoważnił lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii, Pana Jana Dariusza Wysockiego, do podejmowania działań w tym zakresie:

- Upoważnienie z dnia 28.12.2010 r. udzielone na czas określony od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.
- Upoważnienie z dnia 29.12.2011 r. udzielone na czas określony od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

Ustalono, że w 2011 r. do w/wym. lekarza specjalisty wpłynęło 8 zawiadomień o zastosowaniu przymusu bezpośredniego (4 podlegało ocenie podczas kontroli - próba 50%). Powiadomienia dokonywane były zgodnie z wzorem stanowiącym zał. nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn. 23 sierpnia 1995 r. (Dz. U. z 1995 Nr 103, poz. 514) w sprawie sposobu stosowania przymusu bezpośredniego w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej. W 2012 r. do w/wym. lekarza specjalisty wpłynęło 20 przedmiotowych zawiadomień (10 podlegało ocenie podczas kontroli - próba 50%). Z tej liczby 7 zawiadomień było dokonanych wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do

ww. rozporządzenia z 2011 r. Wśród pozostałych 3 zawiadomień o zastosowaniu przymusu bezpośredniego jedno zostało dokonane zgodnie z załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz. U. z 2012 r., poz. 740), natomiast dwa zawiadomienia zgodnie z załącznikiem nr 4 do ww. rozporządzenia z 2012 r.

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego zlecający przymus bezpośredni niezwłocznie zawiadamia lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii, upoważnionego przez marszałka województwa. W trzech na kontrolowanych dziesięć przypadków powiadomień o zastosowaniu przymusu bezpośredniego w 2012 r. nie udało się ustalić, kiedy ww. lekarz otrzymał i zatwierdził zastosowanie przymusu bezpośredniego. Dotyczy to powiadomień z dnia 15.08.2012 r.; 25.10.2012 r. i 26.10.2012 r. Zebrana dokumentacja nie pozwala na stwierdzenie, czy upoważniony przez Marszałka Województwa Podlaskiego lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii ocenił zasadność zastosowania przymusu bezpośredniego w terminie 3 dni zgodnie z art. 18 ust.10 pkt. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

W dniu 27.12.2012 r. zostało przedłożone oświadczenie Pana Jana Dariusza Wysockiego, lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii upoważnionego przez Marszałka Województwa Podlaskiego, w którym ww. lekarz oświadcza, że wszystkie przypadki zastosowania przymusu bezpośredniego zostały ocenione w terminie ustawowym.

W pozostałych kontrolowanych przypadkach z przedłożonych powiadomień wynika, iż ocena zasadności zastosowania przymusu bezpośredniego, została dokonana w ciągu trzech dni.

Wykonywanie zadań w zakresie wskazywania lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii do oceny zastosowania przymusu bezpośredniego przez innego lekarza, pielęgniarkę jednostki organizacyjnej pomocy społecznej lub kierującego akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych (art.18 ust.10 pkt. 2 ww. ustawy) za okres od 1 stycznia 2011r. do 31 października 2012 r. ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o prowadzenie dokumentacji, dotyczącej zasadności stosowania przymusu bezpośredniego przez innego lekarza, pielęgniarkę jednostki organizacyjnej pomocy społecznej lub kierującego akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych, w sposób umożliwiający stwierdzenie, iż ocena zasadności zastosowania przymusu bezpośredniego została dokonana w ciągu trzech dni.

Informując o powyższym uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonego uchybienia.

Jednocześnie proszę o poinformowanie Wojewody Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

/ – /

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej